



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 95/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Eva Mišíková, s. r. o., Laurinská 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Eva Mišíková, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. IV Pz 336/16/1000-5 zo 6. októbra 2016 a predchádzajúcim uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 KPt 449/16/1100-3 z 13. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou v petite sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k.

IV Pz 336/16/1000-5 zo 6. októbra 2016 (ďalej aj „upovedomenie generálnej prokuratúry“) a predchádzajúcim uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 KPt 449/16/1100-3 z 13. júna 2016 (ďalej aj „uznesenie krajskej prokuratúry“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti fyzickej osobe [REDAKOVANÉ] bolo uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave, odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“), sp. zn. ČVS: KRP-196/2-VYS-BA-2015 z 20. apríla 2016 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Voči uzneseniu podala obvinená sťažnosť, ktorej prokurátorka krajskej prokuratúry vyhovel a zrušila predmetné uznesenie vyšetrovateľa. Sťažovateľka namieta nezákonnosť, arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť daného uznesenia krajskej prokuratúry.

3. Sťažovateľka následne podala na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) 19. augusta 2016 návrh na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 ods. 1 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorý považuje za iný právny prostriedok, ktorý jej zákon umožňuje uplatniť na ochranu jej práv. Sťažovateľka odvíja začiatok plynutia lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu od 15. októbra 2016, t. j. od doručenia, resp. nadobudnutia právoplatnosti upovedomenia generálnej prokuratúry, v ktorom bolo konštatované, že nie sú splnené predpoklady na zrušenie uznesenia krajskej prokuratúry. Sťažovateľka s právnymi závermi upovedomenia generálnej prokuratúry nesúhlasí, pretože neobsahovalo odpoveď na všetky jej námietky uvedené v jej návrhu z 18. augusta 2016 (pozri prílohu č. 4 k sťažnosti; pozn.), čím podľa nej bolo porušené jej základné právo na inú právnu ochranu.

4. V závere sťažnosti sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd rozhodol vo veci samej nálezom, v ktorom vysloví, že upovedomením generálnej prokuratúry a predchádzajúcim uznesením prokurátorky krajskej prokuratúry

bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajskej prokuratúry a vrátil jej vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Napokon sa domáha aj priznania náhrady trov právneho zastúpenia.

II.

5. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajskej prokuratúry

7. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd najskôr skúmal, či je podaná včas, a to v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho označeného základného

práva uznesením krajskej prokuratúry, pretože včasné podanie sťažnosti v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde je jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podobne aj I. ÚS 235/03, I. ÚS 156/04, II. ÚS 267/04, IV. ÚS 35/04, I. ÚS 109/06).

8. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06).

9. Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti (sťažnosť bola podaná až 15. decembra 2016), ústavný súd ju s prihliadnutím na dátum právoplatnosti napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry už osobitne neskúmal, keďže túto skutočnosť mal *prima facie* preukázanú z príloh predložených k sťažnosti. Sama sťažovateľka v zastúpení jej advokátky už v podaní z 18. augusta 2016 označenom ako „Vec: „obv. [REDAKOVANÉ] – návrh poškodenej [REDAKOVANÉ]...“ uviedla, že „podávam ako poškodená... v neprospech obvinenej návrh... na postup podľa § 363 odsek 1 Trestného poriadku vo vzťahu k právoplatnému uzneseniu...“. Preto vo vzťahu k uzneseniu krajskej prokuratúry považoval ústavný súd za dostatočne preukázané podanie sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 315/05, III. ÚS 81/06, I. ÚS 20/2015).

10. Pokiaľ sťažovateľka v sťažnosti vychádzala v prípade plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti zo skutočnosti, že po nadobudnutí právoplatnosti napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry podala návrh na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní, a teda

lehota sa má počítať od doručenia až upovedomenia generálnej prokuratúry, ústavný súd považuje takýto postup za neakceptovateľný. Podanie návrhu na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní nezakladá oznamovateľovi (v danom prípade sťažovateľke ako poškodenej) právny nárok na vyhovie takémuto návrhu. Rozhodovanie o takomto návrhu je v plnej diskreícii generálnej prokuratúry, a preto ho nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z toho zároveň vyplýva, že lehota na podanie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajskej prokuratúry začala plynúť nadobudnutím jeho právoplatnosti. Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy upovedomením generálnej prokuratúry

11. Podľa sťažovateľky k porušeniu označeného základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo dôjsť svojvoľným a nepresvedčivým upovedomením generálnej prokuratúry, v ktorom nedostala odpoveď na jej podstatné argumenty uvedené v jej návrhu na zrušenie rozhodnutia v prípravnom konaní.

12. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 180/09).

13. Po oboznámení sa s obsahom upovedomenia generálnej prokuratúry ústavný súd dospel k záveru, že generálna prokuratúra svoje úvahy a právne závery jasne a zrozumiteľne odôvodnila na stranách 1 až 3 upovedomenia, a preto ich po vecnej a formálnej stránke považuje za zákonné a správne. Napadnuté upovedomenie teda v žiadnom prípade nevykazuje známky arbitrárnosti a obsahuje dostatočne presvedčivé odôvodnenie, pričom ústavný súd nezistil, že by výklad a závery generálnej prokuratúry vykazovali znaky ľubovôle, príp. boli zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku a zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu (reaguje aj na podstatné námietky sťažovateľky uvedené v jej podaní z 18. augusta 2016; pozn.). V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že orgán verejnej moci nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Záver, ku ktorému dospela generálna prokuratúra vo svojom upovedomení, však nie je možné považovať za extrémny, ktorý by si vyžadoval zásah ústavného súdu.

14. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom generálnej prokuratúry nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého upovedomenia. Ústavný súd vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97), že právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom, preto orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

15. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným upovedomením generálnej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. S prihliadnutím na odôvodnenosť upovedomenia generálnej prokuratúry ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Ústavný súd na záver tiež pripomína, že v prípadoch, pri ktorých sťažovateľ namieta porušenie svojich práv garantovaných ústavou v trestnom konaní, vo svojej

judikatúre opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie je od svojho začiatku až po koniec procesom, v rámci ktorého sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a všeobecných súdov naprávať, resp. korigovať jednotlivé pochybenia, ku ktorým došlo v predchádzajúcich štádiách trestného konania. Preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietať také pochybenia príslušných orgánov verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. pozri napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

17. Sťažnosť sťažovateľky však jednoznačne smeruje ešte proti rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní (prokuratúry) vo fáze prípravného (trestného) konania, keď o odôvodnenosti, a teda zákonnosti a ústavnosti trestného stíhania obvinenej zatiaľ meritórne nerozhodoval ani príslušný všeobecný súd. V tejto etape teda ústavný súd nemá ani právo vstupovať do tohto procesu a nahradzovať právomoc orgánov prokuratúry a následne všeobecných súdov konať o jej námietkach, pričom sťažovateľka ako oznamovateľka trestnej činnosti ani nemá nárok na to, aby jej oznámeniu (návrhu) bolo vyhovené.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2017